

DE OOSTPOST.

LETTERKUNDIG, WETENSCHAPPELIJK EN COMMERCEEL

NIEUWS- EN ADVERTENTIEBLAD

PRIJS VAN INTEEKENING.

Per 6 maanden voor Soerabaya. . . . . / 7.50
" " " " Java. . . . . " 9.—
" " " " Buitenbezittingen. . . . . " 10.—
" " " " Nederland. . . . . " 12.—
De OOSTPOST verschijnt elken Maandag
en Donderdag.

MAANDAG 31 MEI.

PRIJS DER ADVERTENTIEN.

De prijs der ADVERTENTIEN is f 2.— voor
elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbel.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt
betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

De intekening in Nederland kan geschieden bij M. WIJST & ZONEN te Rotterdam en bij L. VAN BAKKENES & Co te Amsterdam.

No. 43.

ZESDE JAARGANG.

1858.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

HET GEMEENTELEVEN OP JAVA IN DE EUROPESCHE MAATSCHAPPIJ.

In het April Nummer van het *Tijdschrift voor Nederlandsch-Indië* komt een hoogst belangrijk vertoog voor, ten titel voerende *het gemeentelven op Java in de inlandsche en de Europeesche maatschappij*.

Na zijne meening te hebben geuit over het gemeentelven der inlandsche bevolking in verband tot de daaromtrent in het Reg-rings-Reglement voorkomende bepalingen, en na het nuttige en weldadige van de inlandsche gemeente inrigtingen voor de bevolking te hebben doen nitkomen, omdat zij de lasten den Javanen opgelegd, aanmerkelijk verligten en de organisatiën zijn, waardoor in vervolg van tijd aan het volk de voordeelen van ontwikkeling en beschaving kunnen worden geschonken, gaat de schrijver over tot eene beschouwing van het gemeentelven der Europeanen op Java.

Deelt de Europeesche maatschappij in Indië, zegt hij ook in dat voorregt van zelfstandige gemeenten, met haar eigen bestuur, te vormen? Zedaar eene vraag, die voorzeker menigeen vreemd in de ooren zal klinken, omdat zij hem nog nimmer voor den geest kwam. Maar als hij er over nadenkt, dan kan het niet anders, of al het vreemde moet verdwijnen en hij komt tot het resultaat, dat zulk een gemeentelven ook voor de Europeesche ingezetenen meer en meer eene behoefte is geworden.

Op dit oogenblik is alle bestuur in het algemeene Gouvernement geabsorbeerd. 't Is eene centralisatie, die alle zelfstandigheid vernietigt, 't is ééne kracht, die 't geheele raderwerk in beweging brengt. De zorg voor de plaatselijke belangen van Batavia, Samarang, Soerabaya en van zoo vele andere plaatsen op Java en de buitenbezittingen, waar eene talrijke Europeesche bevolking woont, wordt door den resident, den gouverneur der provincie, behartigd. Eigen fondsen hebben die plaatsen niet; 't wordt alles uit de algemeene rijkskas onderhouden. Eigen veerkracht en werk-

zaamheid, om hunne stad te doen bloeijen, en in voorspoed te doen toenemen, kunnen de ingezetenen niet ontwikkelen, want het ontbreekt hun daartoe aan de middelen. In al wat er noodig is, ook in het geringste, moet de Gouverneur Generaal, op voordragt van den resident, voorzien, en er zijn voorbeelden, dat de bevoegdheid van den Gouverneur Generaal niet voldoende is, maar eene beslissing van den Minister van Koloniën wordt ingeroepen. Is het niet natuurlijk, dat er zeer slecht in voorzien wordt? Of is het, ook met den besten wil, mogelijk, dat door ééne kracht het zelfde worde verrigt, waartoe, bij voorbeeld in Nederland, duizenden verschillende krachten samenwerken.

Maar wij behoeven voorzeker het nut en de noodzakelijkheid van gemeenten en gemeente-besturen niet te betoogen. In elke beschaafde maatschappij bestaan zij, en zal het een land welgaan, zal het zich ontwikkelen, zal het in beschaving en stoffelijken rijkdom toenemen, dan moet daartoe het gemeentelven krachtig medewerken.

De oorzaken van het volslagen gemis aan gemeentelven in de europeesche maatschappij op Java zijn te vinden in het Regerings stelsel der voormalige Oost-Indische Compagnie en in dat, hetwelk daaraan is opgevolgd, zegt de schrijver al verder.

Onze voorouders kwamen in Indië, niet om er eene Europeesche bevolking over te brengen, maar om handel te drijven. Met datzelfde doel vestigde de Oost-Indische Compagnie hare kantoren op verschillende punten van deze eilanden-wereld. In den aanvang oorloogde men, niet om land te veroveren, maar om veiligheid en voorregten voor den handel te verwerven. Slechts langzamerhand en door de omstandigheden gedrongen, begon het handelsligchaam tevens soeverein te worden en de taak van regent op zich te nemen, maar altoos was het hoofddoel van dien regent, niet om eene Europeesche maatschappij, te midden der aan de Compagnie cijnbaar geworden volkeren, te ontwikkelen, maar om voordeeligen handel te drijven. Wel vindt men in de oude oorkonden van die beroemde korporatie de bewijzen, dat men

van tijd tot tijd heeft willen koloniseren, wel vindt men zelfs het nemen van kleine proeven vermeld, om Nederlanders naar Indië over te voeren; maar ze zijn allen mislukt, en immer bleven de établissements in Indië het karakter behouden van „kantoren”, waar de agenten van de Maatschappij gevestigd waren, om de belangen van haren handel te bevorderen.

En hoe kon het ook anders? Najverig op den alleenhandel in zulk eene mate, dat het als een der verachtelijkste misdaden beschouwd werd, wanneer een partikulier zich, buiten de kompagnie, om een pond muskaatnoten in de Molukkos of wat kaneel op Ceylon trachtte aan te schaffen, kon eene Europeesche maatschappij onder zulk een stelsel onmogelijk ontkiemen, veel minder in omvang toenemen en bloeijen. De pogingen door de Kompagnie aangewend, om in Indië te koloniseren en de maatregelen, om het monopolie te handhaven, waren dan ook zoodanig met elkander in strijd, moesten zoozeer elkander tegenwerken en afbreuk doen, dat het uit de geschiedenis duidelijk blijkt, hoe beiden monopolie en kolonisatie onmogelijk hand aan hand kunnen gaan. Maar datzelfde monopolie maakte ook, dat in die vereenigingen van Europeesche ingezetenen en hunne afstammelingen, die in verloop van tijd langzamerhand op sommige plaatsen, zoo als in de Molukkos en te Batavia, ontstonden, geen gemeentelven kon ontkiemen en zich ontwikkelen. Die mate van vrijheid, die daarvoor noodig is, kon onder het strenge monopoliestelsel niet gegeven worden. De Oost-Indische Compagnie regeerde overal, en niets, zelfs het geringste, mogt aan hare bemoeijingen onttrokken worden. Al de instellingen, alles wat men te Batavia noodig had, om de belangen van de stad te bewaken, alle kolleges, die deze plaatselijke aangelegenheden behartigden, 't ging alles van den Gouverneur-Generaal uit. De ingezetenen werden bestuurd, maar namen ook aan het beheer der zaken van hunne eigen stad geen deel hoe genaamd.

En even zoo is het gebleven onder het stelsel hetwelk dat der Oost-Indische Compagnie is opgevolgd. De gevolgen van dat stelsel met opzigt tot het ge-

EENE HUWELIJKS-AANVRAAG EN HARE GEVOLGEN.

(Vervolg.)

Nº. 3. sprak aldus tot den heer Valuto:

Onbekende en toch geliefde!

Hoor een arm ongelukkig meisje, dat tot u, haren redder, vliedt. Ik leef in de grootste slavernij, waarvan ik verlost wil worden, 't koste wat het wil. Vijftien lentes beleefde ik reeds (schrik niet voor mijne jeugd, want zich zelve opofferende liefde zal u die doen vergeten!) en thans bevind ik mij in de kostschool van mej. Reutel. Maar wat zeg ik, kostschool? Neen, *straf-inrigting*. Verbeeld u, mijnheer! 's wekelijks 12 uren Fransch leeren, 6 uren Engelsch, 8 uren Duitsch, 4 uren borduren, haken, breijen, enz. enz. en geen enkel oogenblik tot het lezen van een roman, waarmede ik te huis, in ons tuin-prieel, zulke zalige uren sleet! Is dat niet ziel en jeugd-moordend? Mijne ouders, aan wien ik mijn nood reeds dikwils klaagde, keuren het opvoedings-systeem van jufv. Reutel volkomen goed. Hoe barbaarsch! Wat blijft mij dus over dan de vlugt? Welnu, ik ben bereid de Fransche, de Engelsche, de Duitse, meesters te ontvlugten in uwe armen. Mijne spaarpot en mijne schoolboeken, die wij kunnen verkoopen, kunnen ons wel 14 dagen voor ellende behoeden, en is die tijd voorbij, dan zal de liefde ons wel een middel aan de hand geven om de vergeving euzer ouders te verkrijgen.

(Gevoelt gij u sterk genoeg tot eene schaking? Ik sta gereed. Gij zijt mijn laatste toevlugt. Ontferm u over een arm van lijfde gloeiende meisjes hart. Geen antwoord ontvangende, dan, dan mijnheer — o bedenk het wel! zal ik mijne toevlugt moeten nemen tot mijne Fransche, Engelsche, en Duitse tirannen en — jufvrouw Reutel!

Uwe ongelukkige vriendin,
Clotilde Bloem.

Adres: Mejufvrouw T. A. Laps, in
modes, lett. C. B.

Nº. 4. bragt den burgemeester deze regelen:

Mijnheer!

Gij wenscht in de huwelijksboot te stappen en wilt u wagen op den vloed met een meisje of ook met eene weduwe. Daardoor toont gij een practischen blik in 't leven te hebben geworpen. Welnu — zullen er velen komen met een roman of een herders-gedichtje in de hand — ik kom met keukenboek en waschlijst, in één woord met een schat van keuken- en kelder-verstand. Dat is iets waard voor den mannelijken onderdom, niet waar, heer ambtenaar? Ik was getrouwd met een 62-jarig gepensionneerd majoor en leefde, neen, en reisde met hem 20 jaren door onze dierbare Nederlandsche provinciën. Van Utrecht vertrokken wij naar de Bourtange en van de Bourtange naar 's Gravenhage — van 's Gravenhage naar Vianen en van Vianen naar Arnhem — van Arnhem naar den Helder en van den Helder naar Leeuwarden — van Leeuwarden naar Rosendaal en van Rosendaal naar Kampen — van Kampen naar Ter Neuzen en van Ter Neuzen naar Zwolle — van Zwolle naar Borculo en van Borculo naar Heusden, enz. enz. enz. 't Was altijd stad in, stad uit, dorp in, dorp uit, de koffers gepakt en nergens vond mijn ouden snorbaard rust, tot dat voor hem de laatste groote verhuizing aanbrak. Hij stierf, nu 6 weken geleden en liet mij genoeg achter, om ruim zelfs te leven. Heb ik altijd gereisd, nu wil ik ergens wonen. Bij en met u? Daartoe deze poging. Veel is er, dat voor mij bij u moet pleiten. Gewoon aan commandement, zult gij aan mij in uwe woonkamer eene liefhebbende gade en in uwe keuken eene Martha de Harde hebben, terwijl moeder de Natuur mij begiftigde met 255 oude ponden gewigt, een geschenk, lastig bij een Normadisch leven, doch imposant

als ambtenaars-vrouw. 't Zal ontzag wekken onder uwe boersche inwoners, die toch alles bij 't gewigt rekenen. Ik ben kinderloos, trouwens kinderen en verhuizen (62maal in 30 jaren) rijmen niet. Wat een stil leven in dit opzigt over mij zal beschikken, weet ik niet. Ik spreek het Fransch vrij goed en ken den „Tiendaagschen Veldtoeg” met al zijne marachen en contramarschen, alsmede de „Klapper,” waaruit mijn man, de majoor, mij alle avonden 12 pagina's voorlas, van buiten. In ziekte en pijn heb ik een schat van huismiddeltjes en waar de levensbehoefte 't goedkoopst zijn, weet geen restaurateur beter dan ik. Het meidendom met al zijne intrigues, is als een geopend boek voor mij en geen oppassers-kneep is voor mij verloorgen.

Overal sta ik op de gemeente-registers „als behoorende tot geen der bekende godsdiensten” en ik kan dus zijn wat gij zijt. Mijne uiterlijk is goed. Eene kleine verhevenheid op den rug, is, zoo als gij weet, geen *gebrek*, maar overvloed en iets ongelijks aan de beenen is gemakkelijk op rekening te brengen van mijn lichamelijk welvaren. Hebt gij lust aan knorren, dan kan ik u behoorlijk secondeeren.

Zij gij echter lach-ziek, ik kan schateren, in zoo verre dat gepermitteerd wordt door een gewigt van 255 ponden netto. Ziedaar wie ik ben en wat ik ben. Ik stel mij gaarne in uw bezit, maar vraag ook naturalisatie voor eene bedagde poes, een kanarievogel, door de jaren kaal geplukt en een ezel, die mij nog zoo treffend aan mijn overleden majoor herinnert en 't genadebrood eet.

Wilt gij mij, met dat driel en een gansch niet te verwerpen effectentremmel, spreek dan, maar, haast u! want voor het naaste nut ben ik op speculatie gevraagd en de eene vraag leidt zoo gemakkelijk tot eene tweede.

Nu nog uwe vriendin, maar ik hoop spoedig uw echtgenoot,
WILHELMINA VAN EGGEN,
Geb. TUFFEN.

meente leven der Europeanen laten zich meer en meer gevoelen naar de mate dat het aantal Europeanen op de verschillende hoofdplaatsen van Java meer en meer toeneemt. In ons volgend artikel willen wij ons nu met opzigt tot dat onderwerp bepalen tot de hoofdplaats SOERABAYA en onderzoeken in hoe verre het wenschelijk zij dat ook te dezer plaatse een afzonderlijk plaatselijk bestuur worde daargesteld.

Redactie.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCH E COURANT

van den 26sten Mei 1858 No. 42.

Civiel Departement.

BENOEMD:

Tot lid van het bestuur over de protestantsche kerk in Nederlandsch-Indië, J. D. Meijer, lid van het te Batavia gevestigde handelshuis Haager en Schuurman.

GESTELD:

Ter beschikking van den directeur der middelen en domeinen, de benoemde ambtenaar der eerste klasse voor de dienst in Nederlandsch-Indië, mr. H. C. M. van Kervel, onlangs uit Nederland alhier aangekomen.

OVERGEPLAATST:

Bij het binnenlandsch bestuur ter Sumatra's Westkust, de controleur der derde klasse in de assistent residentie Benkoelen A. Pruijs van der Hoeven.

GOEDGEKEURD:

Das door den Gouverneur van Celebes en Onderhoorigheden, BIJ DE SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE MAKASSAR,

IS ONTSLAAG:

Op zijn verzoek, eervol, als lid, R. H. de Grave; onder dankbetuiging voor de als zoodanig bewezen diensten.

IS BENOEMD:

Tot lid, mr. G. T. H. Hennij, president bij den raad van justitie aldaar.

Militair Departement.

BEOORDEELD:

Tot kolonel bij het regiment Oost-Indische kavallerie, de luitenant-kolonel bij hetzelfde F. C. van der Putt.

BENOEMD:

Tot militair ambtenaar der derde klasse en spijsverzorger bij het groot militair hospitaal te Willem I, de eerste klerk (adjutant-onderofficier voor memorie) ten burele van den onderintendant der eerste klasse ter Sumatra's Westkust, J. F. Iker.

Marine-Departement.

BIJ HET MARINE-ETABLISSEMENT TE SOERABAYA.

BENOEMD:

BIJ DE DIREKTIE.

Tot kommissie, de boekhouder bij 's lands timmerwerf aldaar J. Kuiz.

BIJ DE ADMINISTRATIE

Tot administrateur, de kommissie en boekhouder bij het equipage-departement J. G. Graus.

Tot kommissie, de eerste klerk bij het equipage-departement P. W. Hofland.

BIJ HET EQUIPAGE-DEPARTEMENT.

VOORLOOPIG OPGEDRAGEN:

De waarneming der betrekking van equipage-meester, aan den luitenant-ter-zee der eerste klasse P. van Bleiswijk Ris, thans kommandant van Z. Ma. schroef-schoener Montrado.

BENOEMD:

Tot bootman, de bootman van den kielligter en mastbok H. H. Mugge.

VOORLOOPIG GECONTINUEERD:

In hunne betrekkingen, de machinisten J. C. Schell en J. van Boxel, als zoodanig dienende: de eerstgenoemde bij den stoombaggermolen no. 1, en de laatste bij 's lands drijvend droogdok te Soerabaja.

BENOEMD:

BIJ DEN STOOMBAGGERMOLEN No. 2.

Tot machinist, J. Waardenburg, thans met die betrekking belast.

BIJ HET VAK VAN SCHEEPSBOUW.

Tot tweeden opziener, de tweede opziener bij 's lands timmerwerf aldaar E. Broers.

Tot kommandeurs:

L. H. Zanthuis en P. van der Kouwen, beiden thans kommandeurs bij 's lands timmerwerf aldaar;

J. de Hoog, thans als zoodanig werkzaam bij het marine-etablissement te Onrust, met bepaling dat hij voorloopig op zijne tegenwoordige standplaats blijft gedetacheerd;

J. J. van Tooren, thans eerste timmerman bij de Nederlandsche marine, tijdelijk gedetacheerd bij 's lands timmerwerf aldaar.

Tot baassmid, H. A. de Vries, thans als zoodanig geplaatst bij 's lands timmerwerf aldaar.

Tot tweeden smid, de onderbaassmid bij 's lands timmerwerf aldaar J. S. Hengst.

BEVESTIGD:

BIJ DE MAGAZIJNEN EN STAPELPLAATSEN.

Als magazijnmeester der marine, de pakhuismeester J. P. Stoelman.

Als boekhouder, de boekhouder bij de marine-pakhuizen G. H. Kuneman.

Vertrek der Landmail.

Ten vervoelge zijner aankondiging in de *Javasche Courant* van den 21sten dezer No. 41, maakt de directeur der productien en civiele magazijnen bekend, dat het vertrek van den mailstoomer, bestemd om de landmailpakketten, in de eerste helft der maand Junij, van Batavia naar Singapore over te brengen, in stede van op den 10 Junij eerstkomende, zal plaats hebben op den 8sten dier maand; zulende de pakketten, den 7den te voren, op de gewone plaatsen en uren worden gesloten.

VERTREK VAN DE LANDMAIL.

De Resident van Soerabaya brengt bij deze ter kennis van het algemeen, dat op *Woensdag den 2den Junij a. s.* des namiddags ten 4 ure, de postpakketten zullen worden gesloten, bestemd voor de verzending naar Europa met de overland-mail, in stede van den 5den Junij, zoo als vroeger bepaald was.

SOERABAYA, De Resident,
den 31sten Mei 1858. (19) VAN DER WIJCK.

Op Zaterdag den 5den Junij 1858.

Zal voor 's lands algemeene pakhuizen vendutie worden gehouden van een partij KOFFIJ, gebroken METZEL-STREKEN, onbruikbare GELDKISTEN, enz.

SOERABAYA, De Algemeene Pakhuismeester,
29 Mei 1858. (18) VAN DER LINDEN.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 1sten Junij.

Voor de toko van de heeren Gebr. Koeken in de stad

Op Donderdag den 3den Junij.

Voor de toko van den heer D. D. van Boeckholtz in de Chin. kamp.

ADVERTENTIE.

GEBOORTEN.

Bevallen van een' ZONN A. W. DUISHART, geb. van den Hoonaard.
SOERABAYA, den 28 Mei 1858. (538)

Bevallen van eenen ZONN, F. M. J. HAYE, geb. Agretti.
Eenige algemeene kennisgeving.
SOERABAYA, 25 Mei 1858. (515)

STERFGEVALLEN.

Overleden den 19den Mei 1858, in het Militaire hospitaal te Simpang, Soerabaya, na een langdurig lijden, de heer FERDINAND DOMINICUS LOBRJ, in leven vendumeester te Soerabaya.

MODJOKERTO. Namens de familie,
(517) E. F. A NIGGEBRUGGE.

Op heden ontving ik de voor mij zoo dreevige tijding van het overlijden van mijne geliefde zuster MEVROUW VAN OVERBEEK DE MEIJER, geb. Canne, te Delft op den 6den April 11.

SOERABAYA, J. SCHAAP BZ.
27 Mei 1858. (526)
Eenige en algemeene kennisgeving.

VENDUTIE.

Op de vendutie van den 3den Junij a. s.

Bij D. D. VAN BOECKHOLTZ.

Zal nog worden verkocht:

EUROPEESCH TOUWWERK, VERW, GLAS- en PLEETWERK, IJZERWERK, PAPIER, CHITZEN, SPIJKERS, ROODE WIJN, SLA OLIE, WAGENS, MEUBELN, enz. (524)

VENDUTIE.

Op Vrijdag den 4den Junij a. s.

Des morgens ten half 9 ure, zullen door den on- lergeteekende, voor het woonhuis van de Chinesche vrouw HAN KOK NIO, in de Chinesche kamp alhier, bij wege van executie, door tusschenkomst van het vendu-kantoor, publiek worden verkocht, de MEUBELAIRE GOEDEREN, GOUD en ZILVERWERKEN, toebehoorende aan de Chinesche vrouw HAN KOK NIO voornoemd, benevens eenige ONUITGE-LOSTE PANDGOEDEREN, voor rekening van belanghebbenden.

(525) De Neerwaarder,
C. F. DAMWIJK.

VENDUTIE.

Op Maandag den 7den Junij.

Ten huize van den Heer COHEN, te Pesapen. Van MEUBELAIRE GOEDEREN, en hetgene verder te voorschijn zal worden geb. agt. (518)

VENDUTIE

Op den 8den Junij a. s. In de pakhuizen van RUIJZ CRAMER & Co, van diverse commissie GOEDEREN, waaronder RHIJNWIJN, SELTZERWATER, LIJN-OLIJ, zoomende een partij KOFFIJ en hetgeen verder te voorschijn zal worden gebracht. (525)

N°. 5 sprak aldus:

Aan den heer A. S.!

Ik ben eene slagers weduwe en mijn man is nog maar 6 maanden dood, maar 't kan zoo niet langer, ik moet een man in de affaire hebben, ik kan onder al het vee, dat bij mij uit en ingaat, geen orde houden. Nu had ik liever een flinke slagers knecht gehad, maar er bood sich geen aan, en met een van mijn eigen knechten gaat het niet. Wij noemen elkanderen altijd bij vee-namen: os, rund, kalf, schaap, varken, enz. en daardoor zijn wij zoo geheel onbekwaam geworden, om tegen elkander van liefde te spreken. Zoo zat ik onlangs tegen mijn meesterknecht, toen hij mij 's morgens niet groette en ik maakte in mijn wit nachtkak een diepe buiging voor hem: „een goeje plezierige dag, os!” en wat was het antwoord: „dat hoop ik, want ook ik ga na de koffij weg, leelijk rund!” Gij ziet, een man, die anders knap is en oppassend, kan ik niet ten huwelijk vragen. Maar — zegt gij — ik ben ambtenaar. Hoor eens lieve A. S. bedank het land en neem mij. Ik bezit eene florissante slagerij, nog wel een dozijn huizen bevendien, acht goede hypotheeken, een paar groote weiden, een plezier-wagentje met paard en voor ongeveer 10,000 aan papier. Nu moet gij, 't is waar, op mij verlievende, dat tocht wel lukken zal, met vee om aan, maar is er dat ook niet onder de twee-beenige creaturen? Onder hen, die eene broek aan hebben en op een bureau gesteld zijn? Ik heb er wel eens bij mij gehad, als 't veech niet vet genoeg was — te duur is het altijd! — maar waarachtig half noch schap hebben zooveel prants niet. Bedank A. S. en schenk de schatkist het pensioen dat gij kunt krijgen — met der tijd. Wat is zulk een bagatel tegen mijn bezit en 't geen ik bezit? Een droppel bloeds aan de slagttobbe. „Gij schrijft goed,” zei mijn man altijd als ik in het kiadboek mij had vergist en altijd te veel optelde — maar ik vrees, dat gij betere brieven

zult ontvangen van de maneschijntjes en vergeet mij nietjes, kleuters, die langs de straten drentelen en op de wandelin gen. Gij weet echter dat men met zake papieren postjes niet ver komt. De mode is alles en de pot mager. Uw amb- tenaars buikje zou wel spordig slinken.

Ziedaar, hartelijk geliefde g'empluigeer-lel oprechte taal. Ik schei uit, maar niet met mijn hart. Spoedig antwoord, onder de letter G. H. poste restant.

Eeuwig uw liefhebbende,
GRIET — H.

N°. 6 deed den heer Valuto in kennis komen met eene schoone, die schreef:

Hooggeachtte onbekende!

Waarom schenk ik aandacht aan uwe huwelijks aan- vraag? Omdat ik stil en afgezonderd leef. Ik ben outer loos, heb broeders noch zusters en slechts een neef in Peru. Ik ben stil van aard en niet gaarne op straat. Daarom bleef ik onbekend en onbekend. Ben ik er te minder om bij een man die ondersanting heeft? Ik ge- loof het niet. Maar genoeg. Ik wensch kennis te ma- ken met u en ik zal u mijne hand schenken, als gij, die ze mij vraagt, zijt, wat ik mij voorstel. En mijne es- schen zijn niet hoog gestemd. Ik verlang geen mannelij- ke schoonheid, maar mannelijke degelijkheid — geen fat, maar een man. Ik tel 28 jaren en bezit eenige duizende gul- dens, niet genoeg om er alleen op een ruimen voet van te leven maar als toe- prijs, na een ambtenaar-maal- tijt, gaanch niet verwerpelij. Mijn uiterlijk be- schrijft ik u niet gaarne. Om het te flatteren, daartoe ben ik niet ijdel genoeg en ook te opregt, en om er kwad van te zeggen. daartoe sou ik, verdiende het dat, te politiek zijn. Mijne vriendinnen erkennen, dat ik er hupach uit zie, en mij dunkt dat zulk een getuigenis gunstig is, want vriendinnen

noemen elkander niet gaarne schoon. Ik ben kerssch en gaarne goed gekleed en lees veel, zeer veel.

Ziedaar een eenvoudige antwoord van eene jonkvrouw, die het hoop te rigten tot een degelijk Nederlander. Be- haagt het u, voor-pelt het u iets goets van de onbeken- de, noopt het u tot een weder-antwoord, dan sal er wel gelegenheid zijn, om elkander te zien, te leeren kennen en te beoordeelen.

Uwe toegeneen,
BERTHA LANSB.

PS. Ingesloten het adres waardoor ik uw antwoord zal kunnen ontvangen.

De laatste brief vertelde aan den Burgemeester:

Den eezamen Heer en Burgemeester A. S.!

Ik ander u op 63jarigen ouderdom en stel u voor om te samen te treden in den echen staat. Mijn niterlijk is statig en ik representeer eene vrouw uit den voor-moeder- lijken tijd, zoo als wij die geschetst vinden in den heer- lijken roman *William Lovend*. Ik ben gezond en sterk en opgeruimd en zeg dwaasheid genoeg en ondervond zoo veel, dat ik onderhou-land kan spreken en met verstand kan handelen. Als ik dat zeg, verleidt mij d'artoe de jeugdige litziningheid niet, terwijl het achuchters van eene achttienjarige mij dat niet belet. Ik ben rijk en had dikwijls aansoek, maar hoewel niet gehacht aan het geld, heb ik het toch te lief om er een ligtmis of een gek mee te laten spelen, zonder dank aan haar die 't gaf, wat zeg ik, dikwijls met bespotting van haar die 't aanbragt. Maar wat mij in uwe aanvraag bekoort? Dat is de titel. Ik zou gaarne eene Bargemeester-vrouw zijn — gij zijt in- mers burgervader? — omdat ik bezit wat die stand zoo veel gewigt kan bijzetten, veel geld, en omdat ik mij daar-

VENAUTIE.

Op Vrijdag den 11den Junij a. s.

Voor de pakhuizen van DE FACTORIJ DER NEDERLANDSCHE HANDELSMAATSCHAPPIJ aan de Kaliemaas, van LIJNWADEN en DIVERSE GOEDEREN als: GLAS, AARDEWERK, enz., enz. (508)

UITBESTEDING.

De officieren commissarissen der militaire kantine in de stad, zullen op Dinsdag den 15den Junij a. s. 's morgens ten 10 ure, in het lokaal der militaire kantine alhier, eene openbare uitbesteding houden, voor de levering der benodigde dranken aan de kantines in deze afdeeling, gedurende één jaar, aanvang nemende met den 1sten October 1858.

De betrekkelijke voorwaarden liggen ter lezing bij de kasteleins der militaire kantine, en andere inlichtingen zijn te bekomen, bij

De Officiëren Commissarissen,

(513)

H. RIJKENS kapitein.

L. A. VAN DEN BERG 2de Luitenant

VENAUTIE VAN JATIEHOUT.

Op Dinsdag den 15den Junij aanstaande,

Zullen op de Stapelplaats van den Heer VAN ROIJEN te Grisse, verkocht worden 3000 BALKEN en KROMHOUTEN, van diverse dimensien, voor huis- en scheepsbouw. (527)

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilend Campagne barkschip BREDERODE.

KAPT. J. L. VAN WANING.

voerende een geëxamineerdenscheepsdoctor, uitmuntend ingerigt voor den overvoer van familien, alsmede van bijzondere personen. Het vertrek zal half Junij van hier plaats vinden.

Adres bij den Gezagvoerder in het Java-Hotel, of bij

De Agenten,

(531)

RUIJL CRAMER & CO.

PASSAGE NAAR AMSTERDAM.

Wordt aangeboden met het nieuwe Barkschip

AGATHA EN MARIA.

Kapitein W. B. VAN ZIJP, om tegen einde Junij van hier te vertrekken; nadere informatie zijn te verkrijgen bij

De Agenten,

(534)

P. KERVEL & CO.

Het kantoor van den Advocaat en Procureur Mr A. M. MEERTENS is verplaatst aan de Grootte River naast het kantoor van de Heeren FRASER EATON & CO. SOERABAYA, 27 Mei 1858. (520)

OP NIEUW ONTVANGEN,

het algemeen met gunstig resultaat beproefde

INSEKTEN POEDER

à f 2.— per doos bij (466)

E. FUHRI & CO.

ROMANTISCHE WERKEN

VAN

Mr. J. VAN LENNEP.

In 13 deelen, elk deel versierd met Vignet en Staalplaat, in blaauw linnen vergulden prachtband.

Deel 1 tot 9 zien het licht; en in den loop van dit jaar worden deel 10 tot 13 verzonden.

De prijs voor het complete werk van 13 deelen is voor O. Indie, franco te Batavia te leveren f 32.— Holl. Court. en tot dien prijs te bekomen bij de Heeren

LANGE & Co,

H. M. VAN DERP,

VAN HAREN NOMAN & KOLFF,

W. BRUINING.

en te Soerabaya bij de Heeren E. FUHRI & Co.

Overeenkomstig het daarvan algemeen verzonden prospectus.

Namens de gezamenlijke Uitgevers,

(532)

M. WIJT & ZONEN.

ROTTERDAM, April 1858.

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO.

PER MAIL ONTVANGEN:

DE PIANO-FORTE.

Onder redactie van DR. FR. LISZT. (528)

Per jaargang van 12 afl. . . . f 18.— rec.

ALLEMANS GADING.

PAS ONTVANGEN:

ENGELSCH HANGLAMPEN van de allereerste QUALITEIT. (533)

SCHRIJFCASSETTES.

Zeer geschikt voor geschenken, bij

(529)

E. FUHRI & CO.

PAS ONTVANGEN.

CHAMPAGNE GRAND VIN ROYAL, op 1/2 fleschen, van het gerenommeerde merk HEIDSIECK & Co.

(519)

Bij GEBR. VAN DELDEN.

VERGULDE SCHILDERIJ LIJSTEN.

Van af 40 cents tot f 2.— per Rijnlandsche voet, bij

(470)

E. FUHRI & CO.

ITALIAANSCH GUITARSNAREN.

In goed gesorteerde stellen, bij

(464)

E. FUHRI & CO.

PAS ONTVANGEN

BIJ

(522)

J. LLOYD & CO.

ZWEEDSCHE TEER.

BOEKHANDEL VAN E. FUHRI & CO.

AL-ZORAN.

MET ARABISCHE KARAKTERS EN PRACHTDRUK.

Keurig ingebonden, verguld op snede en in koper, zeer geschikt tot geschenk aan Inlandsche vorsten en hoofden. (521)

Prijs à Contant . . f 60.— rec. en f 80.— rec.

NEDERLANDSCHE KOPEREN SLUITGEWIGTEN.

Zeer geschikt voor huisselijk gebruik, bij

(530)

E. FUHRI & CO.

MET TOESCHENING VAN DEN RESIDENT VAN SOERABAYA.

CONCERT

IN HET

SCHOUWBURG LOCAAL

Op Vrijdag den 4den Junij a. s.,

DOOR

MEVR. GUYMERS.

laatstelijk eerste zangeres aan de fransche opera te Butavia.

Onder welwillende medewerking van het Musijkgenootschap St. CECILIA.

Entrée bij intekening . . . . . f 3.—

Idem buiten intekening . . . . . „ 4.—

De intekening is geopend, bij GEBR. KOCKEN, E. FUHRI & Co en aan het Java Hotel, alwaar tevens de entreebiljetten zullen verkrijgbaar zijn, zoodat op den dag der voorstelling aan het Schouwburg-locaal. (536)

HOLLOWAY'S ZALF EN PILLEN

GENEZEN ALLER HUIDZIEKTEN

TOT ZELFS DE MEEST VEROUDERDEN.

JACOB KRAAI, te Bundung, leed lang aan huid-uitslag; aangezigt, armen en beenen waren als bezaaid met kleine puistjes en scheurburkachtige wonden en vergeefs had hij alle denkbare middelen aangewend ter genezing van deze onöngelijke en pijnlijke kwaal. Eindelijk nam hij zijne toevlugt tot HOLLOWAY'S PILLEN en ZALF, die in zeer korten tijd de ziekte eenen gunstigen keer deden nemen, en nadat hij deze geneesmiddelen gedurende eenige weken had gebruikt, was hij volkomen genezen. Deze vermaarde zalf geneest zweren en verouderde wonden tot zelfs van twintig jaren her.

Verkrijgbaar à Contant bij E. FUHRI & Co, te Soerabaya, tot de ondervolgende prijzen:

DOOZEN PILLEN van f 1.— f 3.— en f 5.—

POTTEN ZALF „ „ 1.— „ 3.— en „ 5.— (460)

is met u zoon kunnen bewegen. Een verstandig Minister, uw vriend en uw raadsman zijnde, zou zeggen „Neem haar! Zij zal met reizen, door houding en manieren." Dat zoekt, dat wencht gij wellicht niet; ik zou het doen, zonder dat iemand en ook zonder dat gij het wist, en gij zoudt er dus niet minder om zijn.

Uw antwoord zal ik inwachten. Bedenk u wel. Ik breng u gewis veel aan, al zou het niet zijn te zoeken in de kinderkamer.

Dat u wijsheid geworden, om eene keuze te doen, die u ten zeven of ten ramp zal zijn. Geen antwoord — dit zij u tot nariet en dat is mijn troost — zal mij niet ongelukkig maken. HELANA S.

P. S. Adres lett. M. St. 1 post-restante.

Met die brieven zat Valuto in diepe ernstige stilte voor zijn kantoor lezende en na eene eerste vlugtige lezing, deed hij ze allen in een oever, stak ze in den rook, opende de deur voor de wachtende boeren, hantelle met hen eenige gemeentelijke zaken af, gaf den veldwachter, die op des burgemeesters aangezicht siekundige waarnemingen deed, een vrien middag om aardappelen te rooijen en ging daarop met zijn briefschacht naar een stil, belom nerd plekje, in de nabijheid van het dorp, waar hij d'kwij en g'arne in ambtelijke mijneringen neerst. Nu waren het echter ministerie's resolutien, noch statistieke tabellen, zoodat de oprijters of onderhandelsche aanschrijvingen, die hen zouten bezig houden — 't was Amor, die zijne burgemeesterlijke voeten vleugels gaf en de liefde, die de ruwe bank van den oever van een riviertje zacht maakte.

Hij las en herlas en hij was bitter verlegen, ja nog meer verlegen, dan hij, geen enkel antwoord ontvangen hebbende, som geweest zijn. Welke te kiezen van die acht vrouwelijke wezens, die de hand naar hem uitstrekten? Immers, de moeder is voor hare drie dochters de pen opvatte, gaf zich zelve,

hoewel een weinig bedektelijk, ook prijs.

Hij las en herlas en zie hier hoe zijn oordeel luidde:

Nº 1. Eva A. Niet geheel verwerpelij. Drie duizend gulden dadelijk en eene oude rijke tante op zigt. Maar dat verbranden van de doopregisters! Dat was bedenkelijk. De kleur van 't haar naar verkiezing. O die brand, die brand! Eischt nader en bedaard overleg.

Nº 2. De moeder is speculante, Mathilde, tamelijk oude gekkinne en Selima eene savante of op weg om er eene te worden. Gedeponceerd ter griffie, de oude met de jongen! Nº 3. Een Paradijs-lachje speelde om den Burgemeesterlijken mond, maar autoriteitsgevoel verjoeg het. „Ken kind! — zuchtte hij — en toch, wat liefste sprekt uit haar brief! Maar neen — vervolgte hij — een kind! Men geve het wat suikerbonnen en eene pop om te leeren kleeden.

Nº 4. Neen, eene vrouw, die zóó mobiel was, is geen timmerhout voor een man, die stabiel is. En dan de tiendaagse veldtocht! Dat voorspelt weinig goeds. En de Klapper! Dat alles was echter nog te overzien, maar 't gewigt! 't Was een warme dag, toen de Burgemeester daar revue in den geest hield en hij zelf: Neen, Wilhelmina van Effen, geboren Tuffen, liever alleen mijn levensweg afgewandeld, dan in uwe schouw!

Nº 5. Een slagers-weduwe! Valuto scheurde haren brief in honderd stukjes en wierp de helft in het vlietend water en de andere helft gaf hij prijs aan der winden spel.

Een slagers-weduwe, — mompelde hij, — en hij sloeg met zijn stok een brandnetel den kop af.

Nº 6. „Dat is mijn vrouw!" riep hij hard op en, verschrikt over zijne luiheid, keek hij schuchter rond of er ook iemand in zijne nabijheid liep. Hij was gelukkig nog altijd alleen. Dat is goed geschreven, niet wild, en niet te hoogwijn, niet te veel beloven, niet te veel eischen. Vertrouwelijk en toch voorzigtig! Maar, is dat ook de taal van vrouwelijke diplomatie? Wij beleven booze tijden en

vrouwen! vrouwen!

Dat is mijn vrouw!... Was dat mijn vrouw! zoo riep Valuto ten tweede male en zoo verbeterde hij zijn uitroep.

Nº 7. werd vier maal gelezen. Er was iets in het schrift van de zestigjarige, dat hem zeer interesseerde. „Die vrouw voelt wat zij is — zei de burgemeester — en ik weet bij ondervinding wat dit waard is. Zij is rijk en weet te leven. Zij zou mijn ambt eeren en verhoogen in de schatting des publieks. Ja, wie weet of zij mij nog niet eens in een stads-burgemeesters stoel plaatste! Maar die kinderkamer zoo geheel weggecijferd! Een bios — er lag toch ietwat beleedigend's in die openhartigheid van de schrijfster, en de Burgemeester vond zich geenszins verplicht of genezen om hierop fist! te zeggen — trok er haastiglijk over des ambtenaars bolle koonen... de bejaarde maagd had door deze aanspeling veel bedorven in de schatting van Valuto. Hij vouwde ook dezen laatsten brief dicht.

Wat te doen?

Met die vraag op de lippen verzoonk hij in een diep, schier zwaarmoedig gepeins. Daar schoot hem eensklaps iets te binnen.

En dat is?

Onze lezers zullen dat lezen in het volgende nummer van den Oostpost.

(Wordt vervolgd.)

Op het Residentie-kantoor te *Kedirie*, wordt een particuliere KLERK gevraagd, die geschikt is om als vendu-schrijver te fungeren, en notarieel werk over te schrijven, onder verzekering van een minimum inkomen van f 100.— 's maands.

Men vordert, vóór den 15den Junij eerstkomende, inzending van eigenhandige brieven franco onder Lett. B., aan de uitgevers van dit blad, en overlegging gelijktijdig van een certificaat van den chef of patroon bij wien men het laatste is werkzaam geweest. (537)

BENZINE COLLAS

ter verdrijving van vetvlekken uit wollen en zijden stoffen is à f 3.— per flesch te bekomen bij
(467) E. FUHRI & CO.

OP NIEUW ONTVANGEN

BIJ

J. LLOYD & CO.

Eene kleine hoeveelheid best patent EUROPEESCH TOUWWERK van alle demensiën tusschen 1½ en 8 duim engelsche maat.

Verder ZWEEDESCHE, AMERIKAANSCH en KOOLTEER, PEK, HARPUIS en SPIJKERS, tegen verminderde prijzen verkrijgbaar. (539)

KOPEREN BALANSEN EN SCHALEN.

Met MAHONIEHOUTEN voetstuk, zoo ook GOUDSCHAALTJES, bij
(463) E. FUHRI & CO.

SOERABAYA den 31sten Mei 1854.

Laatsteleden Vrijdag werden de bezoekers van ons Liefhebberij tooneel, gedurende de voorstelling aangenaam verast door het in de entre-acte optreden van Mevrouw Ponsin-Ghijmers, hatstelijk zangeres van het fransche opera-personeel aan den Bataviaschen Schouwburg.

Genoemde zangeres, dien vorigen dag per stoomschip van Samarang aangekomen, had niettegenstaande zij zich door de vermoënissen der reize ongesteld gevoelde, zich op verzoek van eenige voorstanders der toonkunst bereid verklaard, om de genoegens van dezen avond door hare talenten te verhoogen. Wij vernemen dat Mevrouw Ghijmers het voornemen heeft, om hier dezer dagen een concert te geven: Ons kunstminnend publiek zal voorzeker die gelegenheid niet laten voorbijgaan om hulde te brengen aan de begaafde toonkunstenaar, die zoo dikwerf de opera-opvoeringen te Batavia door hare voortreffelijke zang heeft opgeluisterd.

— Men meldt ons van Toeban dat in die afdeeling, door verregaande onachtzaamheid een ongeluk heeft plaats gehad dat een menschenleven heeft gekost.

Een handelaar met zijne prauw zich naar eene der aan de Solo-rivier gelogene bezars (passer Pieak) hebbende begeven om aldaar zijne koopwaren aan den man te brengen, had zijn prauw aan den oever bij die passer vastgemaakt en daarin, benevens zijn geld (ca. f 300) zijn kind achtergelaten, toen die prauw door een ander voorbijgaand met tabak geladen vaartuig, door verregaande onvoorzigtigheid der opvarenden werd aangevaren, met dat gevolg dat dezelve onmiddellijk zonk en met het kind spoortloos in den stroom verdween.

Door Z. Ms. stoomschip *Merapi* is in de maand jl. een kruistogt tot opsporing van zeeroovers gemaakt naar de Tambelan-en Notoena-eilanden.

Op Groot Notoena, in straat La Place, vernam men van een panghoeloe van het eiland Sedanaon, dat er eenige dagen te voren zeven rooversprauwen zich beoosten dat eiland, voor de kampong, hadden vertoond en dertien menschen van daar hadden medegenomen. Een daarvan, een priester, was weder losgelaten.

De *Merapi* stoomde den 4den April naar Seloeang, terwijl de panghoeloe zes gewapende prauwen ter opsporing van de zeeroovers uitzond, die men evenwel niet ontmoette. Van het eiland Seloeang nam men twee aan de roovers ontvlugte inlanders op aan boord van de *Merapi*, zoome de vijf anderen, die door de bovenbedoelde prauwen waren opgenomen.

De *Merapi* zette den kruistogt met de kruisboot no. 31 voort tot aan Poeloe Laut, langs het eiland Semiane, zonder zeeroovers te ontmoeten en keerde daarna aan straat La Place terug.

Den 9den April ontdekte de luitenant-ter-zee 2de klasse P. ten Bosch, bezig zijnde met de kruisboot en sloep eene opname tusschen de eilanden Batong en Lagong, op eene halve mijl afstand van de *Merapi*, te bewerkstelligen, zeven rooversprauwen, die, de *Merapi* wegens eene uitste kende punt niet bespeurende, onder groot geschreeuw op de kruisboot afkwamen, doch op het gezigt van het stoomschip onmiddellijk met alle kracht naar het eiland Sedabap roeiden.

De kruisboot ging dadelijk onder zeil, vuurde met goed gevolg en vervolgde, manoeuvrerende naar omstandigheden, de roovers, die eerst getracht hadden om de zuid te ontsnappen, doch nader om de noord roeiden, toen zij de *Merapi* stoomende zagen in de zuidelijke opening tusschen Sedabap en Poeloe Lagong, om hen daar den weg af te snijden. Deze doortogt was echter voor de *Merapi* niet bevaarbaar; zij moest terugkeeren, bewesten Sedabap stoomen, doch bespeurende dat de ingang tusschen genoemd eiland en Selinting niet onveilig was, zond zij de gewapende barkes en sloepen ter verdere vervolging der zeeroovers binnewaarts.

De roovers, steeds vervolgd door de kruisboot, lieten de op-sleep zijnde sampang slippen en wierpen, om hunne prauwen te verlichten, alles wat zwaarte had buiten boord. Zij bevonden zich thans bij Poeloe Boelo en trachtten om de oost te ontkomen, toen zij de *Merapi* bewesten dit eiland om zagen stoomen.

Had de diepte der kruisboot, die op de reven bij Poeloe Antou even vastraukte, de afsnijding veroorloofd bij den ingang tusschen Poeloe Lagong en Poeloe Batong, dan waren de rooversprauwen zeer zeker vernield geworden, die het nu bij den invallenden nacht zijn ontkomen, met verlies echter eener ontredderd geschoten prauw en van al hunne sampangs.

Bij het eiland Sedanaon ontmoette de *Merapi* Z. Ms. stoomschip *Celebes*; beide vaartuigen stoomden naar straat La Place.

De *Celebes* was op eene reis naar Serawak aan den grond geraakt en had twee zware lekken bekomen, die men echter met de hulp van den waarnemenden radja van Serawak zoo goed mogelijk weder heeft gestopt.

Den 15den April stoomden de *Celebes* en de *Merapi* naar de Zuid Notoenas en bezochten het eiland Soebi. De *Celebes* vertrok van daar ter bekruijing der kust van Borneo.

De *Merapi* bezocht het westeiland Sirhassan. Hier kreeg men het bericht dat drie weken te voren zeven rooversprauwen het eiland Pandjang hadden bezocht en van daar 10 lilla's uit eene benting hadden medegenomen, terwijl de bezetting, bestaande uit 16 man, was gevlugt. Zij hadden nog drie menschen uit eene prauw geroofd, waarvan er echter een was ontsnapt. Ook zouden drie radjas van Solok zich op die rooversvaartuigen hebben bevonden.

De *Merapi* onderzoekt van daar de Hooijberg-en Arundel-eilanden en stoomde vervolgens naar de noordwestkust van Borneo.

Met de *Celebes* onderzocht de *Merapi* alle inhammen en baaijen op Borneo's Westkust en keerde daarna naar straat La Place terug.

Hier was sedert van zeeroovers niets meer vernomen en de *Merapi* keerde, na Borneo weder bezocht te hebben, in de helft van deze maand naar Batavia terug.

(Jav. Courant.)

FRANKRIJK.

De Siamsche ambassade maakt te Parijs veel opgang. Bij eene der laatste voorstellingen in de groote opera zaten zij met een deel van hun gevolg in eene der groote loges links van het tooneel, vier anderen zaten in eene andere loge en een dozijn overblijvers die geene plaats in eenige loge hadden kunnen vinden, waren in de buurt van het orcheel verdwaald geraakt. — Men gaf het *Cheval de Bronze* en tusschen de bedrijven bragt de heer Feuillet de Crouche, die de Oosterlingen aan den Keizer had voorgesteld, zijne vreemde vrienden achter de coulissen bij de danseressen. — Deze dames verwachtten natuurlijk eene uitdeeling van braceletten, diamanten enz., maar daar kwam niets van: de ambassadeurs gaven niets dan handjes en buigingen tot aan den grond. — Op eens echter dook de hand van den jongsten ambassadeur in de diepte van een wijde zak, aller oogen richtten zich begeerig op de opening van die zak en, toen er een groote doos uitkwam, die door zijne Excellentie met de meeste voorzigtigheid werd geopend, toen trilde de damesschaar van overspannen verwachting, die echter weldra in een algemeen gemompel van teleurstelling zich ontlaste, toen men zag dat er slechts bonbons in waren, waarvan Siam's edele egoïst een handvol in zijn eigen mond stak terwijl hij er al de omstanders met open mond naar liet kijken, en toen hij dit groote feit had volbragt, keerde hij met zijnen ambtgenoot terug naar zijne loge. — Applaudisseren deden zij niet maar richtten hunne tooneelkijzers naar allen en naar allen.

De dames de la Halle zonden hnn een deputatie en een prachtig bouquet, waarmede hunne Excellenties meer waren ingenomen dan met de opera; ten minsten de leden der deputatie werden overladen met braceletten en shawls en keerden met van genoeg schitterende gezigten naar hunne vischmarkt terug.

ENGLAND.

In de East-riding van Yorkshire werd kortelings bij eenen sneeuwstorm eene jonge vrouw, onder, of liever in de sneeuw begraven, waar zij gedurende drie en veertig uren bleef. — Terugkeerende van een bezoek bij hare bloedverwanten lag haar weg door eene eenzame, woeste streek, waar zij door de duisternis werd overvallen en dus tusschen de heuvels, die langs de Yorkshire heide liggen, verdwaalde. — Zoo lang zij kon worstelde zij tegen de hevigheid van den storm, doch eindelijk moest zij het opgeven en hoopte de sneeuw zich toen weldra rondom haar op zoodat zij eindelijk alleen met het hoofd er boven uitstak. In deze benepen toestand werd zij gevonden door eenen schaapherder die zijne schapen heidwaarts bragt, en wiens aandacht getrokken werd door de vrouwenhoed die schijnbaar op de sneeuw stond. — De man groef haar onverwilt uit de sneeuw en heeft thans de voldoening dat de geneesmiddelen zijne vondeling weder hebben ontvrozen en hersteld.

— Op het Gouvernements exercitieveld bij het arsenaal te Woolwich zijn dezer dagen een aantal proeven genomen met een nieuwe soort bom die de diaphragma- of midden-schot-bom wordt genoemd. — Aan het uiterste einde van het veld over eene oppervlakte van 400 yards waren 100 schijven gesteld als een leger in slagorde. De bommen werden met de gewone buis uit negenponders geschoten en als zij op omtrent twintig voet afstands van den veronderstelden vijand waren gekomen, berastten zij in de lucht. — De proefnemingen hebben geleid tot de overtuiging dat de diaphragma bom het vernielendste is van alle projectielen die nog ooit gebruikt werden bij belegeringen, of tegenover eenen in slagorde geschaarden vijand en is er dan ook reeds last gegeven om ten spoedigste een groot aantal daarvan aan te maken ter verzending naar Britsch Indie.

— Te Manchester had dezer dagen eene zeer vreemde ontploffing plaats. Ten gevolge eener nieuwe bepaling zijn daar kortelings een aantal nieuw model brieven bussen in de straten geplaatst die den vorm hebben van eenen overleind staanden cilind, in welks bovenbodem eene opening is om er de brieven in te werpen. — Over deze opening ligt een koperen deksel dat met achternieren aan de bus is bevestigd, ten einde stof en regen te weren.

— Een politie-dienaar zag een man van eene dezer bussen wegloopen, in wiens houding hij eenige verlegenheid meende te bespeuren, en de achterdocht dreef hem naar de brievenbus, waarvan hij het koperen deksel opligte ten einde te zien of daar ook iets verkeerd was. — Om te beter in de opening te kunnen zien, opende hij zijne dievenlantaarn en bragt het bloote licht er bij, toen de bus plotseling ontplofte en den nieuwsgierigen politie-dienaar ettelijke brandwonden bezorgde. Eerst veronderstelde men natuurlijk dat de man die de achterdocht van den dienaar had gewekt, eenig kruid of andere ontplofbare zelfstandigheid in de brievenbus had geworpen, doch bij nader onderzoek bleek het dat dit niet het geval was. — De bus was geplaatst geweest boven eene van de gaspijpen en bleek het dat een lek van de pijp in de bus liep en dus deze met gas was gevuld geweest, dat door met den vlam der dievenlantaarn in aanraking te komen, eensklaps ontploft was.

— Eenige New-Yorksche heeren hebben een nieuw plan ontworpen om eene goedkoope reis te maken naar de morgenlanden; Eene intekening is geopend waaraan niet meer en ook niet minder dan 150 personen mogen deelnemen, en zoodra de lijst vol is, zou het stoomschip *Ericson*, zich reisvaardig maken om op den 1sten Mei geresed te zijn voor de volgende tour. — Eerst zal men Gibraltar aandoen en dan doorgaan naar Malta, Alexandrië, Jaffa, Constantinopel, Athene en Napels, en alles zóó schikken dat men op den 1sten Augustus te New-york terug kan zijn. — Te Alexandrië zal het schip lang genoeg vertoeven om de passagiers gelegenheid te geven, om naar Cairo te gaan en de Pijruiden te zien, en te Jaffa, zal men twee weken tijd hebben om Jerusalen, Bethlehem, de Jordaan en de Doodse zee te bezoeken. Tenten en alle denkbare benodigdheden voor de reis in het Heilige Land zullen van u. t. Amerika worden mede genomen, ten einde de dames en de overige reizigers van alle mogelijke gemak zullen verzekerd zijn. — De passage aan boord van de *Ericson* is gesteld op 750 dollars, waarin begrepen is voeding gedurende de geheele reis, hetzij het vaartuig ten anker is of stoomende. De kosten der landreis enz. worden geschat op niet hooger dan 150 dollars per persoon, zoodat de reizigers voor 900 dollars (f 2250) de belangrijkste plaatsen in het oosten zullen zien en twee weken in het Heilige Land zullen doorbrengen. — De lijst zal spoedig vol zijn, en geeft deze gelegenheid misschien wel aanleiding tot eene tweede expeditie van dien aard, want schrijvers, geestelijken, doctors en burgers melden zich om strijd aan.

— Een Noord-Amerikaansch blad de *Buffalo Advertiser* zegt bekend te zijn met het geheim van den heer Rarey, de beroemde paardentemmer, die thans in Engeland zich bevindt, en met zulk goed gevolg de kwaadaardigste en onhandelbaarste paarden aan zich onderwerpt. — Volgens de *Advertiser* bestaat het voornaamste geheim daarin, dat de temmer het paard met een overcingel kleedt, en het een der voorpooten, door een strik om het kootgewricht te leggen, daaraan vastbindt, zoo dat het diert op drie pooten staat, wanneer men het op den grond werpt en de tweede poot eveneens bevestigt. Deze wijze van temmen wordt door vele bekwame afgrifters van westelijk New-York gevolgd, en gelukt altijd, omdat het paard in geheel weerloozen toestand gebragt, alles met zich moet laten doen, en zich dus aan den wil van zijnen temmer leert onderwerpen.

BRITSCH-INDIE.

Per *Norna* ontvingen wij bericht dat generaal Sir E. Lugard eene bende van 3000 rebellen bij Jaunpore had verslagen, waarbij de luitenant Havelock, eenigste zoon van majoor Charles Havelock, breeder des eenzels, sneuvelde. — De Ranee van Thansi was aan het oprukken om sir Hugh Rose slag te leveren, terwijl de Begum van Oude met 3000 volgelingen een sterk fort hadden in bezit genomen. Er liep een gerucht dat de brigadier Hope was gesneuveld in eenen vruchtelozen aanval op een fort in Oude, waarbij ook de generaal viel.

Generaal Whitlock sloeg de vijand op den 19den April te Goora, nabij Banda, en vermeesterde vier stukken benevens al de olifanten en kameelen der opstandelingen, die 8000 man sterk waren en door den Nawab zelve werden aangevoerd. — De Engelschen verloren eenen luitenant en hadden twee gewonde officieren.

De *Delhi Gazette* meldt: Onze brieven van de colonne onder generaal Walpole, gedagteekend van Roowah den 15den April brengen ons het droevig bericht dat de brigadier A. Hope gesneuveld is in eenen vruchtelozen aanval op het fort van die plaats. Het 42de regiment Bergschotten had twee officieren en veertig man aan dooden en gekwetsten. Het 4de regiment Punjab troepen dat slechts 120 man sterk was, verloor 46 man en een officier en had twee officieren gekwetst. — Generaal Walpole wordt ten zeersten gelaakt. De Engelschen waren genoodzaakt terug te trekken, doch onder begunstiging van de duisternis ruimden de rebellen het fort.

In de nabijheid van Bombay begonnen de muitelingen op nieuw het hoofd op te staken. — In Khandesh boden zij der Satpoora stoepen den hevigsten tegenstand.

De center colonne onder bevel van den majoor Evans moest door eene zeer moeilijke bergpas trekken, waar zij door drie duizend welgewapende muitelingen werden aangevallen en, hoewel aan de zijde der rebellen 170 man sneuvelde en de Engelschen vijftig man, benevens vierhonderd vrouwen en kinderen gevangen namen, kwam hun de overwinning duur te staan, want zij verloren vier officieren en honderd-een man.

Sir R. Hamilton telegrafeerde den 19den April, van

Thans dat de vader van de Rinee te Mithiah was gevangen genomen, voor hem was teregtgesteld, schuldig bevonden en gehangen.

Een dienstbrief, gedagteekend van Allahabad den 22sten April, geeft bericht van eene ontmoeting tusschen de rebellen en de colonne onder Rowcroft, in de nabijheid van Thilga. — De opstandelingen waren omstreeks drie duizend man sterk en hadden vier stukken, waarvan zij honderd man en een stuk op het slagveld lieten en op de vlugt togen.

Een escadron cavallerie onder majoor Richardson атаqueerde eene bende van vijftienhonderd sepoys en doodde er zestig van. — Het verlies aan de zijde der Engelschen was, een vaandrig en een ruiter gesneuveld en elf man, waarvan vier officieren, gewond.

Een officieel bericht van Allahabad van den 21sten April meldt dat brigadier Douglas eene bende rebellen nazette, die zich in de nabijheid van Ghazepore, te Doustbear, had laten zien.

De colonne van brigadier Jones nam op den 18den April bezit van het fort van Nujeehabad, nadat de vijandelijke bezetting van hetzelfde den piek had geschuurd.

Volgens een bericht van Bundelcund onder dagteekening van 17 April, zoude de moord aan den Heer s'Kene gepleegd te Thansi, vreeselijk gewroken zijn, en stroomde het bloed in de straten, terwijl de lijken, bij hoopen over elkander geworpen, den weg versperden. — „De muitelingen worden overal geslagen en zullen hun lied spoedig „hebben uitgezongen,” zegt een briefschrijver. „De aanvoerders van die van Bhaipareca en van die van Lucknow „hebben onderling oneenigheden gekregen en vechten thans „tegen elkander. Onze landgenooten te Calcutta zijn onvermoeide ongeluksprofeten en zien overal gevaar. — „Het gat hier in het binnenland overal naar wensch.”

Volgens de *Bengal Hurkuru* is sir Colin Campbell naar Bareilly getrokken, dat thans het middenpunt is van het oproer. De kommissaris Montgomery heeft zijne betrekking aanvaard, schoon hij loszinnigheid door de vingers ziet, vinden wezenlijke mutelingen geene genade bij hem.

Azimgurh is door brigadier Douglas van rebellen gezuiverd en eene groote hoeveelheid krijgsmiddelen bemagtigd. De brug van Azimgurh werd door sir E. Lugard vermeerderd bij welke gelegenheid hij drie stukken geschut buit maakte.

De duivel, Nana Sahib is nog immer te Bareilly, waar de aanzienlijke rebellen zich steeds blijven verzamelen.

Een brief van Lucknow verhaalt dat het 93ste regt. bergschotten, een aanval doende op het paleis van de Begum, waar zich eenige hardnekkige sepoys ophielden, door hun volkslied op den doedelzak geblazen, zoodanig werden aangevuurd, dat zij al de sepoys afmaakten, en de aanvoerder vond dat zoo prijswaardig in den muzikant die dat lied blies, dat er wat voor den man zal gedaan worden, omdat hij ongedeerd uit het vuur is gekomen.

Een andere brief van Lucknow meldt dat de bevolking der stad weder snel toeneemt en het zoeken naar verborgen schatten nog immer met goed gevolg wordt voortgezet; zoo vond men op eene plek een half miljoen ropijon.

Generaal Grant was op eene speciale missie uitgezonden en men geloofde dat het was om den Nana Sahib dood of levend in handen te krijgen.

Officiele depeche van G. F. Edmonstone.

ALLAHABAD 13 April.

Uit geloofwaardige bronnen is hier bericht ontvangen dat Banda weder bezet is door de troepen van generaal Whitelock. — De Nawab van Banda is ontkomen en de opgaven omtrent zijne tegenwoordige verblijfplaats komen niet overeen. — Van Ghazepore wordt gemeld, dat een troep rebellen de marchroute van kolonel Cumberlege had gecroiseerd en naar Schatburrngaou toog. — Kolonel Cumberlege was te Bulliah en rukte aan op Culpees en Byroah. Brigadier Douglas атаqueerde den vijand te Banda op den 20sten Maart, joeg hem nit een en nam een stuk van de rijdende artillerie met al deszelfs toebehooren en vier olifanten. — De heer Shakespeare schreef den 20sten Maart, van Nujeehabad dat Sullaloeen, de Nawak van Nujeehabad, met zijn zwager en vijftienveertig gevangenen van minder aanbelang en twee olifanten zijn krijgsgevangenen gemaakt door de Mooltan cavallerie. — De Nawak zou gehangen en zijn schoonebroeder zou voor eenen krijgsraad worden teregtgesteld. Officiele depeche van G. F. Edmonstone

ALLAHABAD 24 April.

Brigade Generaal Walpole атаqueerde eene sterke magt van de Rohileund rebellen op den 22sten te Soosah, in Oude, tegenover Kamdhi. — De vijand verloor vijf à zes honderd aan dooden en de onzen vier stukken en hun kampement enz. te Allagunge. — Na eene langdurige jacht, kwamen de Roorkee troepen op den 22sten te Nuzeeah met de Bejnore rebellen op, versloegen ze geheel en namen al hun geschut. — Luitenant Gornibug van de Mooltan cavallerie sneuvelde, de heer Hannah van het corps vrijwilligers werd zwaar gewond en nog acht of tien anderen buiten gevecht gesteld. — Sedert deze troepen op den 17den de Ganges overtrokken, hebben zij 73 stukken genomen. — De heer Dehruess, een seiner bij de telegrafische, die op den 8sten Januarij, met eenige anderen in handen van den vijand viel, is weder behouden onder ons teruggekeerd

CHINA.

Per stoomschip *Pottinger* zijn Hongkong nieuwswaarden ontvangen, loopende tot 5 Mei. Het nieuws is zeer schandaal. De vloot der grallieerlen lag ten anker voor de uitwatering der Peiho, doch verder is er ook niets van de ambassadeurs bekend.

Te Canton was de stand van zaken verre van bevredigend. Peh-Kwi en de Tartarsche Generaal zijn in hechtenis, ten gevolge hunner verachte handelwijze. — De ingezetenen gaan nog immer voort de stad te verlaten.

INGEZONDEN STUKKEN.

EEN EENVOUDIG MAAR BELANGRIJK MAN.

Dezer dagen werd een man van het aardse tooneel afgeroepen, in zijne eenvoudigheid door weinigen opgemerkt, en toch waardig algemeen geëerd te worden. Eenvoudig van voorkomen, karig in woorden, afwijkend soms in zijne kleederdracht, wakte hij bij den oppervlakkigen beschouwer geene opmerkzaamheid — dan misschien die der bevreemding. Hij stelde zich tevreden met eene geringe bezoldiging, reisde groote afstanden te paard, woonde jaren lang in een bamboehuis, ver van het stadsgewoel, in eene nieuwe datsa, aangelegd in een afgelegen bosch, en verkeerde broederlijk — neer, als een vader — met den geringen Javaan. En toch — slechts een voorbarige, die zich zelve vergat, zou het gewaagd hebben hem een wijle te bespotten, want een welgemeende kortwilt van sommigen, verborg slechts oprechte ingenomenheid, en werd dan ook nooit door hem ten kwade geduid. Neen, allen, allen zonder onderscheid, die hem eenigzins kenden, achtten hem hoog, — behalve een enkele onwaardige, wiens lofspraak eene schande ware geweest. De man, die wij bedoelen, was zendeling. Wie onzer heeft niet hooren spreken van den braven JELLEMA, die heinde en ver onze koloniën doorreisde, en in de laatste jaren zich terugtrok naar een gezegend arbeidsveld, in het binnenland van Oost-Java? Hij is niet meer onder ons! En toch mogen wij hem niet vergeten, en als velen met welverdienden roem worden vermeld, voor hetgene zij in het bestuur, op het slagveld, voor de nijverheid, in onze bezittingen verrigten, dan mag ook den naam van JELLEMA wel voor eene enkele maal in dit blad met achting worden herdacht.

JELLE ERLTJE JELLEMA (zijn naam reeds verradt zijn geboorteland) zag in 1817 te Hitzum in Friesland het levenslicht. Van nederige afkomst, vormde zich gedurende zijn veeljarig reizen als handelaar, die gehardheid en vaardigheid om zich zelve te helpen, welke hem later voor zijn zendingsleven geschikt maakten. Godsdienstig en zelf-tandig van aard, wakte het bijwonen van eene bidstand des Nederlandschen zendelinggenootschaps de eerste lust in hem op om zendeling te worden. Een paar predikanten gaven hem de noodige voorbereiding, en na eenmaal door het bestuur des genootschaps te zijn afgewezen, omdat bescheidenheid en ongeoeftendheid zijne schoone gaven verborgen, werd hij toch een jaar later, in 1841, als kweekeling te Rotterdam, (alwaar tegenwoordig de kweekschool tot opleiding van zendelingen des Nederlandschen zendeling genootschaps bestaat) aangenomen, van waar hij, na verdere opleiding en synodale ordening, in 1843 als zendeling werd afgevaardigd.

Door eene samenloop van omstandigheden voelde JELLEMA zich weldra genoodzaakt tot eene vestiging te midden der heidensche Alfoeren van Noord-Ceram, maar wij kunnen slechts ter loops aandroeven, met hoeveel vaardigheid hij zich voor zijne reizen zelf eene praauw wist te bouwen, met hoeveel beleid hij de wilde bewoners van dat eiland vertrouwen wist in te boezemen, ze uit de bosschen te lokken, om zich bij honderdtallen aan de strandplaatsen tot een geregeld landmansleven neder te zetten, en hen allengs verhaalde van een hooger wezen, en op de zondagen tot het goede begon op te leiden.

Ware hij daar gebleven, denklijk zou nu reeds een deel der waeste Ceramsezen de voorregten van Christendom en beschaving mogen smaken. Doch dit werk moest vervallen: zijn verblijf aldaar diende onder Hooger Bestuur alleen om hem geheel te vormen in takt en ervaring voor het groote werk, waartoe hij eigenlijk geboren was, de *bevestiging der Evangelisatie op Oost-Java*. Als zijne laatste oefenschool tot dezen gewigtigen arbeid, kunnen wij de reis naar de zendingsposten, in de Molukken, op Noord-Celebes en Timor beschouwen, welke hij in de jaren 1846 en 1847 ondernam in gezelschap van den Heer L. J. van Ruijck, die door het genootschap tot nadere kennisneming en bevordering van het zendingswerk naar Oost-Indië was afgevaardigd.

Daarna werd JELLEMA als zendeling op Oost-Java, te Soerabaja geplaatst in 1848. Het was zeker meer dan menschelijk beleid dat de zucht, in het vaderland ontstaan om het Christendom op Java in te voeren, en de bijbelvertaling in het javaansch van den heer GUERICKS te Solo, en de pogingen van landheeren en andere alhier, om Javanen Christen te maken, allen gelijktijdig met elkander deed samenvallen, zoodat JELLEMA reeds eene aanvang vond van javaansche Christengemeenten. Hadde hij zelf moeten beginnen, zijn toenmalig gebrek aan kennis van de javaansche taal, en het wantrouwen van den inlander voor vreemdelingen zoude de goede afloop zijner poging zeer belemmerd, ja twijfelachtig gemaakt hebben. Ware hij niet gekomen, eene onverstandige of onzuivere medewerking van sommigen zoude de Evangelisatie op Java hebben geschandvekt. Doch zonder zelf te kunnen beginnen wat anderen, met den Javanen vertrouwd, hebben aangevangen, moest JELLEMA voortzetten, wat dezen zouden hebben bevolen. Waar de onzedelijkheid van eenen schijnvriend den javaanschen Christen van eenen reinen levenswandel terughield, wist hij allengs hen voor zich te winnen en goede zeden te bevorderen. Waar welgemeende dwaling den gedoopten europeesche gewoonten en kleederdracht wilde opdringen, scheidde hij met helderen blik en bedachtzame hand van den Christelijken invloed de europeesche inmengels af, zoodat de javaansche Christen, thans geheel javaan, maar Christen javaan wordt. Waar kwade trouw op de gemakzucht en ijdelheid van den inlander werkte, om den javaanschen Christen gelijkheid met den european, vrijheid van heeren dienst en traagheid in te prenten, daar lukte hij de zwakke broeders naar de bosschen van Modjopahit, om daar sawa's aan te leggen, ja eerlang, in 1851, verhuist hij zelf met vrouw en kinderen naar die nieuwe vestiging, zelf gaat hij vooruit, om eenen weg door het bosch te kappen, hij woont in eene hut van bamboe, hij reist in eene door menschen getrokken beedie of te paard naar verwijderde gemeenten, tot in de uithoeken van Kediri toe. Modjowarno, zoo heet deze aanleg broidt zich telkens meer uit, de overbevolking van Soerabaja zoekt daar eene toevlucht, binnen weinige jaren is het getal zielen er van vijftig tot duizend en het aantal christenen tot sevenhonderd gestegen, het nuttelooze woud wordt omgehouden, de vruchtbare kleigrond beploegd, waterleidings voeren het afgelegen water over, en heerlijke rijstvelden leveren jaarlijks eenen rijken oogst, waar in den ontrek voor korten tijd het geboomte de ruïnen van Modjopahit vernietigde. Om afgelegene gemeenten te verzorgen, leidt JELLEMA Javanen op in gods dienst, lezen, rekenen en schrijven, en vestigt hen na beproefde trouw, waar hij zelf niet het noodige opzigt kan houden.

Voor gemeente en helpers schrijft hij menig opstel, vertaalt eenige gezangen in het javaansch, geregelde kerkdienst wordt gehouden, de kinderen gaan zooveel mogelijk ter school en wisselen het lee-

ren der letters af met het hoeden der karbouwen. Christelijke zeden dringen door; echtscheiding en veelvrij, stelen en schuiven, bijgeloof en vormendienst nemen af, — en de eer van dat werk in den aanvang geregeld, gezuiverd, bevestigd te hebben, komt aan JELLEMA toe. Daarvoor heeft hij veel opgeofferd en zijne gade volgde hem trouw; drie zijner kinderen bezweken te Modjowarno ten gevolge der ongezonde uitdampingen eener nieuwe ontginning, zelf ontzag hij geene hitte, werkte veelmalen door in de uren van middag-ennachtrust, ontzegde zich gaarne gemak en omgang, verzette zich tegen hardnekkige koortsen, — en thans heeft hij na eenen arbeid van tien jaren op Java den laatste strijd gestreden! — heeft hij enkel hersenschimmen nagelast? — offerde hij zich nutteloos op? — Een ding is onloochenbaar: dat zijne overtuiging hem zelve tot een uitnemend menach louterde, en meeligen Javaan ten zegen was.

Wij willen een oogenblik op zijn voortreffelijk karakter letten. De bron, waaruit zich zijne geheele levensrigting laat afleiden, noemen wij met één woord zijn *geloof*. Wij bedoelen niet eene verstandzekerheid, veel minder eene *hulpe* zekerheid, maar zijn innig en vast vertrouwen op God, en zijne verkleeftheid aan den grooten Stichter des Christendoms, wiens beeld en geest hem in alles bezielde en leidde, en door wiens alvermogen de liefde, naar zijne overtuiging, eens allen zouden worden gewonnen. Daarom ging hij moedig voorwaarts, waar slechts een gebrekkige aanvang bestond, en bekreunde zich weinig om schieve oordeelvellingen; iedere gelegenheid greep hij aan, en veelal met goeden uitslag; in waarlijk welsprekende taal wakte hij vaak in zijne berichten tot medewerking op; ontelbare bezwaren droeg en overwon hij; en zonder te dwingen, zonder aan zijn werk eeuwig vertoon te geven, liet hij alles over aan de werking der waarheid op de jonge gemeente, alles dragende, alles hopen, alles geloovende, en in de kiemen van een hooger leven onder de Javaansche christenen, hoe ook door veel zwakheden belemmerd, de beginselen ziende van zulke volksverheffing en veredeling der javanen, als ook Nederland aan het Christendom te danken heeft. Door die levensrigting werd zijnen aanleg tot een achool karakter gevormd. Van nature als echte Fries zelfstandig, was hij toch niet sijfhoofdig; zelfdenkend en toch niet eigendunkelijk; voorzigtig in hooge mate en beleidvol, maar tevens oprecht en trouw; niet woordelijk dan in vrouwelijk gesprek, maar rijk aan goede werken. Verstandig maar gelovig; nuchter maar warm; gemoedelijk zonder dweepzucht; onwankelbaar in overtuiging en toch nooit onverdragzaam; in zich zelve gekeerd, en toch hoogst praktisch in allerlei zaken; eenvoudig, tot bedeesde bescheidenheid toe en tevens moedig als het pas gaf; ongeletterd en toch kundig en ontwikkeld; zonder verfijnde zeden maar waarlijk kiesch en beschaafd; zedelijk en streng voor zich zelve, ook in zijn ongehuwd leven onder wilde Alfoeren, maar verschoonend jegens anderen. In alles het wezen verre boven den vorm stellende, dischte hij edele spijzen op een eenvoudigen schotel, en was heergene hij scheen, — neen! was meer dan hij scheen. Daarom, wie hem voor het eerst ontmoette, rekende hem veeltijds geene groote opmerkzaamheid waardig, — wie hem naderbij kenden, achtten zijne persoon en zijnen arbeid hoog; wie met hem bevriend waren, hadden hem innig lief, en ontdekten ook in heergene hun gebreken toesechenen, vaak goede beginselen en verborgen wijsheid.

Laat ons zijn aandenken in eere houden door zijn werk te ondersteunen! Reeds zijn jongere zendelingen enkele jaren op Java werkzaam, om in zijnen geest voorttegaan. De Christen-Javanen zijn reeds in Soerabaja, Samarang, Kediri, Pasoeroean, Japara en Medien verspreid. Maar ondanks de goede rigting door JELLEMA aan het zendingswerk alhier gegeven, blijven nog velen aan oude vooroordeelen hangen. Wij vertrouwen echter dat eene nauwkeurige kennismaking met deze Evangelisatie hare beste verdienstige is. Wie de zendelingen dweepers of schijnheiligen noemt, leere JELLEMA kennen, wie meent dat de gedoopte Javanen Hollanders willen worden, hij moge in onverschillige zeden en kleederdracht bedruerd onderscheid aanwijzen tusschen mohamedaanse en christen-Javanen. Wie vreesd dat de inlander door het Christendom lui wordt, hij ga Modjowarno bezoeken, en verneme dat ook hij heerdienst verrigt. Wie beducht is dat door de evangelisatie het fanatisme der mohamedanen wordt gewekt, hij zie christenen en mohamedanen in vrede samenwonen, en hoore het oordeel van districtshoofden over de nieuwe gemeenten. — Wie waant dat de Javanen reeds gelukkig en goed is, hij kent den javaan evenmin als zich zelve. Zijn dan de gedoopte Javanen sonder gebreken? Verre van daar! Ook onder hen vinden ontrouw, luiheid, leugen, hooghartigheid, zedeloosheid, plaats, maar die ondeugden zijn onder hen door de Evangelisatie niet ontstaan, maar wel daardoor minder geworden dan onder de mohamedanen.

Mogten allen even weinig zelfzuchtig over deze zaak oordeelen als JELLEMA voor haar arbeidde, even liefdevol en sachtmoedig haar onderzoeken als JELLEMA voor haar heeft geleefd. Vrede is hem geworden. — Zijn geest leve in vrede! — Zijn werk zal standhouden! en in de voortzetting beide voor Java en Nederland ten zegen zijn!

Z.

Zeezendingen.

Brouwershaven.

Aangekomen.

25 Maart. Otto, Rotgans, van Batavia. — 26 Maart. Nor, Natvig, van Callao. — 27 Maart. Brouwershaven, Jansen, van Bat. — 29 M. Beurs van Rotterdam, Vos, van dito. — 30 Maart. Willem III, v. d. Burg, van dito; Pres. Pons, Hansen, van Banjoew. — 31 Maart. *Lutigenia*, v. Bentveld, van Batavia; *Hendrika*, Bonn, van dito. — 1 April. *Jacobus*, van Leon, van dito; *Ludibow*, Kleijnenberg, van dito; *Bulgerbeyer*, Maas, van dito; *Australie*, Harten, van dito; *Argonia & Pontus*, Valtman, van Banjoewangie; *Burgem Hoffman*, Hijkama, van Padang. — 4 April. *Vertrouwen*, Piccard van Banjoew.; *Eduard en Marie*, Remmers, van Bat.; *Cordelia*, Kolm, Wilmington.

Vertrokken.

25 Maart. *Drie Vrienden*, Anderson, naar Batavia. — 30 Maart. *Duisburg*, Wiegman, New-York. — 6 April. *Amboina*, Rusman, naar Batavia.

Hellevoetsluis.

Aangekomen.

27 Maart. *Rijn*, v. d. Velde, van Maracaibo. — Maart. *Etne Susanna*, Kuyt, van Batavia; *Arand*, Goosens, van Curaçao; *Math. Denker*, Denker, van Havana. — 1 April. *Henr. Elisabeth Susana*, van Veen, van Batavia; *Lions*, Stevens, van Algoabaai; *Mississippi*, Allen, van Baltimore; *Bengalen*, Planter, van Charleston. — 3 Apr. *Schwings*, Engelman, van Surin. — 6 April. *Wettersden*, Teerlink, van Texel.

Vertrokken.

28 Maart. Pres. van Rijkswest. Vermeij, naar Singapore via Newport; Krimpen a/d. Lak, Onwehand, naar dito via Cardiff; Minerva, van Ommeren, naar Newcastle en Brazilië — 29 Maart. Maria Anna, Verschuur, naar Batavia; Sophia Koningin der Nederl., Klein, naar dito. — 30 Maart. Vriendschap, Buys, naar Batavia. — 31 Maart. Jelo, v. d. Hoeven, naar Australië, via Londen; Constance, Kimmerer, naar dito via dito. — 5 April. Luconia, Hulshoff, naar Batavia; Johanna, Onwehand, naar dito; Madura, v. Leeuwen, naar dito; Julia, van der Kolk, naar Kaap de Goede Hoop; Ortelius, Groote, naar Singapore via Cardiff; Twee Jeanne's, v. d. Wind, naar dito via dito; v. d. Palm, Bouwmeester, naar Hongkong via dito; Economy, de Jonge, naar Buenos Ayres; Eshipta, Boomgaard, naar Curaçao. — 7 April. Regina Maria, Onwehand, naar Batavia; Fairfield, Hathaway, naar New-York; Herman, v. Velthoven, naar Cardiff; Ida Elizabeth, Kramer, naar dito.

Zeilklaar.

Cath. With., Popken, naar Batavia.

Texel.

Aangekomen.

29 Maart. Welvaart, Mooij, van Batavia. — 31 Maart. Activo, Fraaij, van Havana; Jacoba Christina, Luitje van Surin. — 1 April. Vrede, Terbrugge, van Batavia; Philips Munnix, v. Duyn, van dito; Ardoeno, Rapp, van dito; Erasmus, v. Heiningen, van dito; Barend Willem, Retgers, van dito; Johanna Akiba, Visman, van dito; Maarten van Rossem, Rijken, van dito; Arlequin, v. Megchelen, van Tjilatjap; Johann, Köhn, van Havana; Minona, Rydin, van Charleston; Louisa, Antusch, van Odessa; Josephina Bernhardina, van Wassenaar van Hyères. — 2 April. Derk, Titia, Esink, van Batavia; Ferdinandia Emma, Tange, van dito; Herm. Maria Elisabeth, van Bonjer, van Samarang; Ida Maria de Roath, de Boer, van Tjilatjap; Eliza, Visser, van Suriname; Maria Joh. Geerling, van Nickerie. — 3 April. Louisa Roelofsienna, Sybrandi, Tjilatjap; Suez, Selmer, van Charleston. — 4 April. Henr. Maria, Verburg, van Batavia; Stad Enschede, Hegt, van dito; Leopold, Holst, van dito.

Vertrokken.

25 Maart. Telegraph, Rolofs, naar Batavia; Magdalena, Kooij, naar dito; Compagnie, Kuiper, naar Suriname; Piet Hein, Meijer, naar Havana; Christina Agatha, Esink, naar Liverpool. — 29 Maart. Antelope, Gnodde, van Curaçao. — 5 April. Anna, Diepering qq. v. Batavia; Cornelia Hendrika, Jaski, naar Japan; Willem Eduard, v. Wijk, naar Suriname; Triton, Duinker, naar dito; Cornelia, Doyen, naar St. Thomas; Cath. Herm. Visser, naar Porto Cabello; Dolfijn, Brandligt, naar Cardiff; Joh. Maria Christina, Gorter, naar dito; Oost-Indie Packet, Postma, naar dito; Almelo, Tjebbes, naar dito; Gasina Wilhelm, Dokman, op Avont. — 6 April. Calypso, Nollen, naar Batavia; Libra, van Os, naar Soerabaja; Isaac da Costa, Lösch, naar Kaap de Goede Hoop; Juno, Roszberger, naar Surin.

Zeilklaar.

Corn. en Geertuida, Hoekma, naar Samarang; Christiaan Huygens, van Katwijk, naar dito.

Vlissingen.

Aangekomen.

25 Maart. Wildeman, Driest, v. Buenos Ayres. — 30 Maart. Walcheren, Hoek, van Bat. (n. Midd.). — 1 April. Mercurius, Nepperus, van Fatjitan (n. Middelburg).

Vertrokken.

25 Maart. Emilie, Heykema, naar Bahia. — 30 Maart. Zuiderzee, de Jong, naar Havana.

AANGEKOMEN PASSAGIERS UIT O. I.

In TEXEL, Maart en April 1858.

27 Maart. Per Welvaart, kapt. I. N. Mooij, van Batavia, den heer P. H. v. d. Wedden, O. I. ambten. en F. Weber, partic

1 April. Per Philips van Marnix, kapt. van Duin, van Batavia, den heer W. van Gensau, echtgenoot en kinderen.

1 April. Per Maarten van Rossem, kapt. Rijcken, van Batavia, de heeren N. bar. Gansneb gen. Tengnagel, Pels Rijcken, Wesseling en Maubach.

1 April. Per Arlequin, kapt. Michelen, van Tjilatjap, de heer R. G. Schrok.

2 April. Per Derkna Titia, kapt. Esink, van Batavia, de heer van der Kolk, koopv. kapt., echtgenoot en kind, jonge heer en jufvrouw Mensinga en Javaansche bediende.

2 April. Per Ferdinandina Emma, kapt. Tange, van Batavia, officieren van gezondheid M. J. S. v. Prooljen, B. Verhagen en bar. Lawick v. Pabst.

2 April. Per Ardoeno, kapt. Post, van Batavia, D. W. King, jonge heeren C. Drossaers, A. en H. van Nooten.

4 April. Per Stad Enschede, kapt. Noordh. Hegt, van Batavia, mevrouw Hoevenaar en Familie, mevrouw v. d. Horst en jonge jufvrouw Ten Brink.

In BROUWERSHAVEN, in Maart en April 1858.

23 Maart. Per Ned. schip Gerardus Jacobus, kapt. J. J. Killam, van Samarang naar Rotterdam, de heeren J. H. Bruijnis en Zoon, doctor, G. Bruijnis kapitein der infanterie, mevrouw Brinkman en 5 kinderen, mevrouw Verpoorter, alsmede 4 gepasporteerde militairen.

31 Maart. Per Ned. schip Diligencia, kapt. D. D. van Bentveld, van Batavia naar Rotterdam, de heer C. E. T. Schalle, particulier, alsmede een onderofficier en drie fuseliers.

31 Maart. Per Ned. schip Landbouw, kapt. P. A. Kleijenberg, van Batavia naar Rotterdam, de heer F. W. S. von Staedel met echtgenoot en zuster en 5 kinderen, onderwijzer, de heer L. F. Coster en 2 kinderen, particulier, de twee jonge heeren Andeweg, particulier.

1 April. Per Ned. schip Aegidia Paulina, kapt. F. Veltman, van Batavia naar Rotterdam, de heer L. M. de Froideville, echtgenoot en 5 kinderen, mevrouw Stein Parvé en 2 Javaansche bedienden.

VERTROKKEN PASSAGIERS NAAR O. I.

Uit TEXEL, in Maart 1858.

25 Maart. Per Magdalena, kapt. Kooij, naar Batavia, de heeren E. A. Linnenschmidt van Loffelt en J. de Rijk, particulieren

25 Maart. Per Telegraph, kapt. Rolofs, naar Batavia, de heeren (gebroeders) C. en A. Vinju, en T. T. S. von Bonninghausen tot Heringhaven.

Uit HELLEVOETSLUIS, in Maart en April 1858.

30 Maart. Per het Ned. fregat. Vriendschap, kapt. F. Buys Jzn., de heeren J. J. A. Le Clercq, H. de Wit Hzn., J. G. Krijnders en G. Ketel.

5 April. Per het Ned. barkschip. Luconia, kapt. J. D. Hulshoff, de heeren L. C. Eras, 1e luitenant kommandant, G. Geertsema, 2e luitenant, medegeleider, H. D. Roskes, officier van gezondh. 3e kl. en 122 onderofficiëren en manschappen.

5 April. Per het Ned. barkschip. Madura, kapt. J. N. A. Schagen van Leeuwen, de heeren C. L. Brodhaag en B. H. Feltkamp.

5 April. Per het Ned. barkschip. Regina Maria, kapt. C. Onwehand, de heeren C. J. B. Bol, 1e luitenant der infanterie, kommandant, van der Hoek, 2e luitenant der artillerie, medegeleider en 123 onderofficiëren en manschappen.

Uit BROUWERSHAVEN, in April 1858

per het Ned. barkschip. Ambona, kapt. W. Busman, van Rotterdam, naar Batavia, de heeren van Bronckhorst, J. J. Boreel, J. Keteloor, echtgenoot en vijf kinderen, G. W. H. Hamel, C. Stolk, J. Ouwendijk, Mevr. de wed. van Gisteren, Mevr. Mekern, Mevrouw M. E. Wanbert, A. Friebe en M. L. Delhousen en eene vrouwelijke Javaansche bediende.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Van.
Mei 26	Nederl. Ind.	Tathool Barie.	Said Abd bin Achmet Habessij	Grisse.
"	"	Maas Dennok.	Hadjie Moht Sa-at.	Bendjermassing.
"	Nederlandsch	Agatha en Maria.	W. B. van Zijp.	Batavia.
" 27	Nederl. Ind.	Stoomschip Banda.	A. G. Bosch.	"
"	"	Riengit.	Jo Sarie.	Palie (Padang).
"	"	Bacht Mastora.	Said Acht bin Aloei Alhabassij.	Amboina.
"	Z. M.	Stoomschip Merapi.	K L t-z J. J. Westerouwen v. Meeteren	Batavia.
"	Nederl. Ind.	Kon. der Nederlanden.	E. Lewis.	"
"	Nederlandsch	Braderode.	J. L. van Waning.	"
"	Nederl. Ind.	Witch of the Wave.	Oedin.	Pamanoekau.
"	Nederlandsch	Clara Henriette.	P. J. Fetering	Batavia.
"	Nederl. Ind.	Kas Balhaer.	Said Moht. b. Oemor Assegaf	Samarang.

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Naar
Mei 26	Nederl. Ind.	El Masshoor.	Said Mohamat bin Aloei Assegaf.	Sumbawa.
" 27	"	Foelkoel Haer the hnd. Sultan Adam.	Said Aloei Alhabassij.	Pontanak via Sumanap.
"	Z. M.	Stoomschip Gedeh.	Kapt. ter-zee B. H. Staring.	Koerstellende om de West.
"	Nederlandsch	Java Courier.	W. de Weerd.	Nederland.
"	Nederl. Ind.	Bella.	Jono.	Pasoeroean.
"	Nederlandsch	Willem kroonprins der Nederlanden.	W. J. de Bourghelles Zetteler.	Nederland.
" 28	Nederl. Ind.	Tjilatjap.	Warisa.	Cheribon.
" 29	"	Stoomschip Banda.	A. G. Bosch.	Batavia via Samarang.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerders	Bestemming	Agenten
Zweedsch	Maria Charlotte.	Schmidt.	Falmouth.	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Dina.	De Haan.	In lossing.	"
stamturg	Elbe.	Muhlenroth.	In reparatie.	J. F. van Leeuwen & Co.
Nederlandsche	Diligence.	L. Smit.	Nederland.	B. J. van Eck & Co.
Oldenburgsch	Johanna.	W. B. van Zijp.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
Nederlandsch	Agatha en Maria.	W. Janssen.	"	Schimelpennuck & Co.
"	Sara Eleonora.	Schuijwer.	Reparatie.	"
"	Graaf van der Heijden.	"	"	"
"	Reijnesteijn.	Beth.	Nederland.	"
"	Hendrina.	Pompe.	"	"
"	Fop Smit.	Hoefman.	"	B. Kopersmit & Co.
Engelsch	Helen Lindsay.	Goble.	Amsterdam.	McMillan Marten & Co.
Nederlandsche	Gruda.	Lange.	In lading.	"
Engelsch	Sea Bird.	Stephenson.	Onbepaald.	Major Matzen & Co.
Nederlandsch	Louise Princes d. Nederlanden	D. A. Florijn	Onbekend.	Ruyt Cramer & Co.
"	Braderode.	J. L. van Waning.	Nederland.	"

Aangekomen Passagiers.

Met het stoomschip Banda, de heeren Postma, Peisira, Mc Lennan mevr. Lindgreen en fam., Glijmers, Dinsbach, Z. M. troepen en banuelingen. — Met het stoomschip Koningin der Nederlanden, de heeren Vrede en fam., Humme en fam., Bosscher en fam. en van Loenen.

Vertrokken Passagiers.

Met het schip Willem Kroonprins der Nederlanden, een gegageerde militair. — Met het stoomschip Banda, Predikant van Davelaar, Z. M. troepen en banuelingen.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Z. M. Wachtschip Batavia; stoomschepen Madura, Samarang Merapi en roei-kannonnierboot No. 14; de schepen Elbe, Sea Bird, Diligence, Marij Ross en Graaf van Heiden Reinstein; de barken Fatal Ma-an, Saïjan Maskoor, Goansien, Kair, Kattamool Maaspandan, Dina, Alliance, Helen Lindsay, Sara Eleonora, Madina, Johanna, Anna Paulowna, Fop Smit, Louisa Princes der Nederlanden, Hendrina, Fathool Barie, Maas Dennok, Agatha en Maria, Bacht Mastora en Braderode; de brikken Fathool Salam en Grude; de schoeners Hiatlie, Bientang Timor, Ardjoeno, Emily Jane, Hing Thay, Harriet, Johanna en Catharina; de kotter Tedok.

SUMANAP.

AANGEKOMEN.

21 Mei. Het Ned. Ind. schip Ernst Willem, gezagv. M. Paulino, van Tjilatjap den 3 Mei; de Ned. Ind. brik Rachmanie, gezagv. Marzoek Osman, van Cheribon den 30 April.

VERTROKKEN.

19 Mei. De Ned. Ind. schoener Sophia, gezagv. Siendoe Djaïja naar Soerabaya.

20 Mei. De Ned. Ind. kotter Eie Boender, gezagv. Oei Ponsiang, naar Pamakasan.

21 Mei. De Ned. Ind. bark Fathal Haer, gezagv. Sech Mohamat bin Oembarak Bahasan, naar Cheribon.

22 Mei. De Ned. Ind. brik Sophia, gezagv. G. Schuit, naar Padang via Soerabaya, passagier de heer H. Schoemaker en echtgenoot; de Ned. Ind. bark Nuwan Ejoenoer, gezagv. J. C. Monteiro, naar Samarang, passagiers mevrouw Gerlach en kinderen en W. P. Guldenaar; de Ned. Ind. schoener Sumanap, gezagv. Pa Jamenah, naar Balie.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

De schoeners Maria, Mansoor, Sie Damar, Atiat Filmaula, de barken Djoeoelbarie, Grootmeester Nationaal, Aldjoesoer en Banca; de schepen Gertrude en Ernst Willem; de brikken Rachmanie en Hawil Hair; de kotters Sie Berkat en Noorsasie.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 21sten tot en met den 29sten Mei 1858.

AANVOER.

Van Batavia per het Nederl. schip A. alha en Maria, gezagv. W. B. van Zijp, agenten McMillan Marten en Co.

15 kisten glaswerk, 2 suikerpanen, 71 kisten manufacturen, Fraser Eaton en Co; 5 vaten ijzerwerk, 13 kisten manufacturen en 4 kisten wijn, B. J. van Eck en Co; 24 kisten en balen manufacturen, McMillan Marten en Co; 2639 picols rijst, Adam en Co; 7 stuks planken, 1 stuk balk N. H. M; 176 vaten aardewerk, 70 kisten en balen manufacturen, 29 kisten wijn, 150 ankers en 150 kettingen, 490 stuks ijzer, 133 colliës kramerijen, monsters ijzerwerk, koopmanschappen en kleinigheden.

Van Batavia per de stoomboot Koningin der Nederlanden, gezagv. E. Lewis, agenten Fraser Eaton en Co.

1 kist kramerijen, 20 vaatjes meel, 3 kisten amfloen, 66 kisten en bn. manufacturen, Fraser Eaton Co; 12 colliës ijzerwerk, 69 kisten manufacturen, van Leeuwen en Co; 25 kisten en balen lijnwaden, McMillan Marten en Co; 10 picols salpeter, 5 kistjes monster en regaal, 26 colliës manufacturen, Order; 6 kisten manufacturen en kleinigheden, diverse Arabieren.

Van Batavia per het stoomschip Banda, gezagv. Bosch, agenten B. Kopersmit en Co.

1 kist manilla sigaren, Major Matzen en Co; 1 blik kleeding stukken, Anemaet en Co; 1 pak tuin zaden, Karthaus en Co; 2 waterketels, B. Kopersmit en Co; 5 kisten jap. was, 1 mandje monsters, Thomas; 4 kisten blaaskoper, Fraser Eaton en Co; 150 stuks goudgeld, W. W. Cook en Co; 50 kisten jap. was, Order.

Van Banjermassing per de Ned. Ind. bark Masdennok, gezagv. Hadjie Mohamat Saat, agent Gezagvoerder.

7700 stuks kadjang matten, 13896 stuks maloeke matten, 965,100 picols sintok medicijnen, 7 kisten koopmanschappen, 10 corg ijzeren parangs, 5 1/2 corg. stroo-matten en kleinigheden, diverse Arabieren.

Van Amboina per de Ned. Ind. bark Bachmestora, gezagv. Said Mohamat Alhabassie, agent Gezagvoerder.

25 vaatjes boter, 1 picol noten muscaat, 1/2 picol wortelhout, 9 kisten kajjoepoetie-olie, schulpen en kleinigheden, diverse Arabieren.

UITVOER.

Naar Samarang en Batavia per de Ned. Ind. stoomboot Banda, gezagv. A. G. Bosch.

80 vaatjes boter, Hulper van der Dungen; 4 kisten kain padjang, J. F. van Leeuwen en Co; 15 picols was, 2 kisten jav. sigaren, 1 pak bereid leder, 1 kist jav. sigaren, diverse Chincezen.

Naar Pontanak via Sumanap per de Ned. Ind. bark Sultan Adam, gezagv. Said Aloei Alhabassij.

Enige Gouvernements goederen.

Naar Amsterdam per het Nederl. schip Java Koerier, gezagv. K. B. de Weerd.

302 picol kurkuma, W. Mathien en Co; 1414 picols tabak, Adam en Co; 689 picols tabak, 3575 1/100 picols suiker, 235 1/100 picols rotting, 240 picols olie, 43 leggers arak, 7 kisten condituren en kleinigheden, P. Kervel en Co.

Naar Nederland per het Nederl. schip Willem. Kroonprins der Nederlanden, gezagv. W. J. de Bourgheller Zetteler.

56 leggers arak, Krueer von Oven en Co; 25 leggers arak, 149 1/100 picols suiker 221 1/100 picols kurkuma, W. Mathieu en Co; 560 1/100 picols suiker, Anemaet en Co; 2002 90/100 picols suiker, 100 picols rotting, 2936 1/100 picols tabak, 1048 1/100 picols tabak, Schimmelpenninck en Co; 544 2/100 tabak, P. Kervel en Co.

Marktprijzen.

SUIKKER No. 16 per picol f 16 1/2.
KOFFIJ per picol f 24 1/2 f 25.—
RIJST (GARGA) per koijang f 110 1/2 f 120.—
Id. (WITTE) " " f 140 1/2 f 150.—
KOMBUDE per 100 st. f 200 1/2 f 300.—
ARAK per legger f 50 1/2 f 60.—
OLIE (KLAPPEN).
OLIE (KATJAN).
KADJANG MATTEN.
ROTING.
WISSELKOERS. 100 %.

GEDRUKT BIJ R. FUHRI & CO TE SOERABAYA.